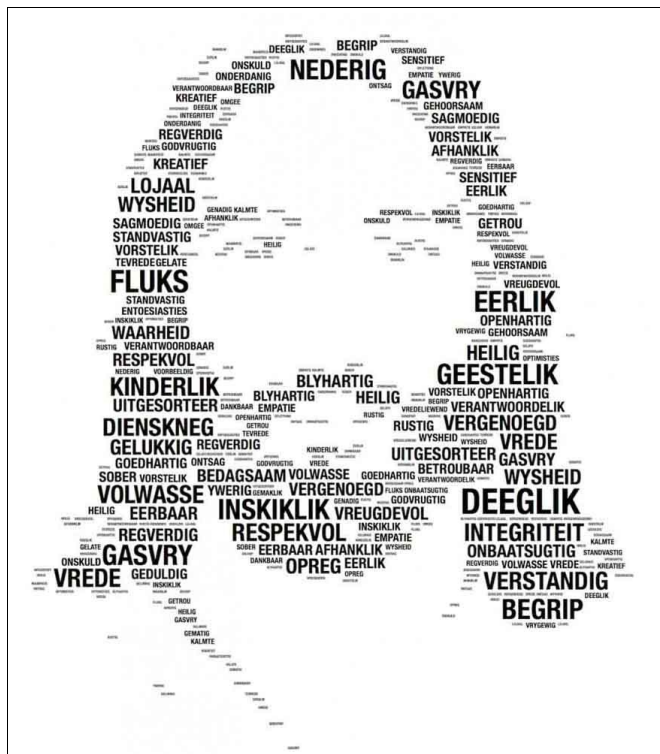

op de overweging van 9 februari 2020

5de zondag door het jaar

Aan het christendom mankeert in de praktijk veel maar niemand kan beweren, dat het een soort sekte is; overal is 't zonder geheimzinnigheid aanwezig met een uitdrukkelijke boodschap voor ieder die in de knoei zit (hongerlijders, zwervers, naakten), – lees Jesaja, bevrijding voor hen uit de ellende. Jezus komt voor hen op. Het christendom moet van dié boodschap getuigenis afleggen: geen onderonsjes voor de happy few. Daarom zegt Jezus: Gij zijt het zout der aarde en het licht der wereld, – niet een licht dat schijnt voor de gelovige zelf maar juist voor hen die bevrijding zoeken. We lezen het bij Matteüs, direct volgend op de opening van de Bergrede!

Thema: “Zijn wij zichtbaar en voor wie?”

EERSTE LEZING uit de profetie van Jesaja ^(58, 7-10)
Dit zegt de Heer: 'Deel uw brood met de hongerigen, neem de dakloze zwervers op in uw huis, kleed de naakte die gij ziet, en keer u niet af van uw medemensen. Dan zal uw licht stralen als de dageraad, uw genezing zal voorspoedig zijn; uw gerechtigheid zal voor u uitgaan, de glorie van de Heer u op de voet volgen. Wanneer gij dan tot de Heer bidt, zal Hij u verhoren, wanneer gij dan tot Hem roept, zal Hij antwoorden: Hier ben Ik! Wanneer gij uit uw midden de onderdrukking verwijdt en de dreigende vingers en de kwaadsprekerij, wanneer gij uw hart voor de hongerige opent en de mistroostige verzadiqt, dan straalt uw

licht in de duisternis, dan wordt uw nacht als de middag.'

TWEEDE LEZING uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Matteüs ^(5,13-16)
In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen: 'Gij zijt het zout der aarde. Maar als het zout zijn kracht verliest, waarmee zal men dan zouten? Het deugt nergens meer voor dan om weggegooid en door de mensen vertrapt te worden. Gij zijt het licht der wereld. Een stad kan niet verborgen blijven als ze boven op een berg ligt! Men steekt toch ook niet een lamp aan om ze onder de korenmaat te zetten, maar men plaatst ze op een standaard, zodat ze licht geeft voor allen die in huis zijn. Zo moet ook uw licht stralen voor het oog van de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader verheerlijken die in de hemel is.'

OVERWEGING

Kinderen op de basisschool, dierbare mensen, zijn doorgaans al oud genoeg om te weten wat mensen leuk of mooi vinden. Ze kunnen zichzelf al profileren door zichtbaar te zijn als bv. een durfal. Ze kunnen het nog niet uitleggen maar ze weten het precies. Naarmate mensen ouder worden, wordt die kennis genuanceerder. Bij jonge mensen in het voortgezet onderwijs, woedt in klasverbanden dikwijls onderhuids een ware strijd om te worden gekend als wat sociaal wenselijk is.

Het is allemaal voorbereiding op een volwassen leven, waarin collega's, burens, familie, vrienden in hun sterke en zwakke kanten gezien zijn, ook ten gunste van de groei in zelfkennis! Dat laatste is het moeilijkste; je kent een ander doorgaans beter dan jezelf. De vraag waar het op den duur (soms na tientallen jaren) om gaat, luidt: wie ben ik eigenlijk zelf? Waardoor laat ik me boeien en wat krijgen mensen eigenlijk van mij te zien? Vooral dat laatste!

Vindt ook u dat mooie vragen, – mooie vragen voor je gevoel van eigenwaarde? Ik denk wel 'ns: van de 7,3 miljard mensen op onze wereld houdt vast wel 7 miljard zich bezig met zichzelf omwille van de vraag wat er van henzelf moet worden gezien?

Het is dan een kleine stap naar Jezus' Bergrede. Hij roept ons op om uit te komen voor de overtuiging waarvan je éigenlijk leeft, – te laten zien dat je gelooft in de leefstijl die Jezus van Nazareth predikte. Al het andere hoeft echt niet; dus niet die kwaliteiten die in de wereld hoog genoteerd staan. De evangelies vragen gezien te worden als aan-

hang van Jezus van Nazareth. Het gold vanaf het allereerste Pinksterfeest. De gemeenschap van het christelijk geloof was nooit een geheim genootschap, nooit een soort sekte in beslotenheid; integendeel, het moest uitgedragen worden naar de gehele wereld, – een licht dat schijnt voor allen in huis, – of zelfs boven op een berg als een stad die iedereen ziet liggen. Maakt onze geloofsgemeenschap, de Kerk dat waar?

Onlangs zei een jongere tegen mij zeker wel te geloven in een God die woont in je hart, maar geen behoefte te hebben aan de Kerk. Zo zijn er veel meer en dat is allereerst geen compliment voor de Kerk, maar zo'n geloof moet nog groeien naar het inzicht dat je op je eentje eigenlijk niet geloven kunt, – dat we elkaar nodig hebben, niet zozeer met juichende en uitgesproken getuigenissen, maar gewoon door je christelijke leefstijl. Je ziet 't ook in de opvoeding: ouders geven gewoon door hun stijl van leven aan de kinderen een voorbeeld van hoe die hun eigen leven goed kunnen inrichten, – hoe dan ook, maar in ieder geval een licht te zijn.

Zo kom ik, dierbare mensen, bij de formulering van het thema. U weet bij ervaring dat het thema in de vorm van een vraag wacht op een antwoord. Het is een vraag aan u en mij. Jongeren bv. leiden duidelijk hun eigen leven, maar ze kijken wel om zich heen om te zien wat het leven de moeite waard maakt. Dat op zich is al een goed principe, want zo leer je hoe je gezien wil worden.

Langzaam aan, dierbare mensen, begint de 20ste eeuw uit het zicht te geraken. Sinds al een jaar of vijftig vragen we ons massaal af, waarvan we kunnen leven. Daarvóór was dat geen vraag. Het evangelie was een collectieve overtuiging. Maar sinds een halve eeuw groeide in de Kerk een crisis doordat we die vraag opnieuw en zeer indringend stellen. Dat is heel goed. Ook hoe zullen de kerkelijke overheden een licht zijn dat het leven van iedereen verlicht. Is de Kerk een stad op een berg die vanuit de verte al te zien is en waar het wonen veelbelovend zal zijn? Want uitgerkend de Kerk als geloofsgemeenschap is geroepen tot zout der aarde en licht van de wereld. Maakt zij die roeping waar? De kerkelijke overheid loopt daarbij het meest in het oog. Maar als je zegt: "De Kerk zijn wij!", dat wil zeggen: de basis, dan heeft dat gevolgen voor je stijl van leven, voor je betrokkenheid, – dan vraagt het evangelie aan ons een licht te zijn voor iedereen die niet goed weet wat werkelijk gelukkig maakt, ... weet u wel, de oeverloze discussies over voltooid leven en zo meer, – intussen dierbare mensen, kwesties waarmee Nederland zich wereldwijd compromitteert. Wat de grote wereldkerk niet voor elkaar krijgt, schept een appèl aan de basis, op u en mij; dat wil zeggen: als parochiegemeenschap

tot en met je individuele leefstijl voor de kringen waarin je verkeert.

Dierbare mensen, het gaat niet om gemoraliseer, om wat mag en wat niet mag, maar om een leefstijl, waaraan te zien is dat het geloof in wat Jezus Christus preekt en voorleeft, het fundament van je leven is, ... ach, gewoon zoals ouders, de vanzelfsprekendheid van het geloof overdragen, dagelijks, zwijgend en sprekend, oordelend, bv. aan tafel tijdens de maaltijd, gewoon door als vanzelf evangelisch te leven, kortom zichtbaar als licht voor de wereld, – vreugdevol met aandacht voor de omgeving, de burens, de armen, familie en vrienden, ... enfin, iedereen heeft wel iets voor ogen.

Dan verder de vraag: waar leer je dat? Ik denk, dierbare mensen, in de kerk door met regelmaat de oproep van het evangelie te vernemen en daarover met anderen in gebed te zijn. Als dát nodig is, ziet het er niet zo goed uit. Gelovig samenkomen in de kerken is een probleem met als vraag hoe dat komt. Weet u, als het gaat over licht te zijn in de wereld, dan typeert dat meteen die wereld. Krijgt voor jou het aanbod van die wereld voorrang? Voorrang bijvoorbeeld in politieke keuzes, in de obsessie voor materiële welvaart, in een ieder-voor-zich-mentaliteit, in de invulling van je agenda, in onverschilligheid, ... enfin, er is zoveel.

Ik sluit af met de vraag van het thema: "Bent u, ben ik zichtbaar en waarin?" Er is zoveel in de wereld waardoor je wordt ingepakt, dat je waarschijnlijk meer dan ooit – minstens sinds de 18de eeuw – aandachtig moet leven, waakzaam moet zijn om de oproep van Jezus van Nazareth in de Bergrede temidden van het gekrakeel te horen. Ieder individueel is maar een zandkorreltje in de wereldgemeenschap, maar dichterbij kan je licht zijn voor een ander, – iemand die je misschien nauwelijks kent.

(– Ruimte voor aantekeningen –)

Katholieke geloofsgemeenschap
St. Petrus' banden
Driebergen-Rijsenburg, 9 februari 2020
© Frans E.M.Verhaar pr.